

Årsplan 2024/2025

Espira Vedderheia

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	2
Hva er en årsplan?.....	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	6
Barnehagen skal fremme læring	8
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	12
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	13
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	15
Barns medvirkning.....	17
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning.....	18
Tilvenning av nye barn	19
Samarbeid og sammenheng med skolen	20
Espira satsingsområder	22
Lokale satsinger	23
Vurderingsarbeid.....	26
Kontaktinformasjon.....	27

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-vedderheia/>

Les fakta om barnehagen her:

[Espira Vedderheia barnehage - Barnehagefakta.no](https://www.espira.no/vedderheia-barnehage-barnehagefakta.no)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Med alle spirer: <ul style="list-style-type: none">• Vi jobber alltid med utgangspunkt i barns beste som grunnleggende hensyn (jf. FNs barnekonvensjon art. 3), og reflekterer regelmessig rundt hva det betyr for oss i praksis.• Vi skaper trygge rammer for barna på en varm og positiv måte i hverdagen.

- Vi skaper gode opplevelser sammen med barna, og er bevisste vårt ansvar som voksne for å sørge for at relasjonene blir gode og støttende.
- Vi er tilstedeværende og toner oss inn på barnets opplevelser her og nå, og tar alle barnets opplevelser og følelser på alvor.
- Vi forsøker hele tiden å se barnet og behovet "bak" atferden.
- Organisering av tid, rom og grupper tilpasses etter barnas behov og forutsetninger.
- Vi jobber kontinuerlig for gode måltidsituasjoner hvor alle barna blir sett og får delta i fellesskapet. Det sitter få barn ved hvert bord, og vi legger til rette for at ansatte har mulighet til å sitte i ro med barna under måltidet.

Med Småspira:

- Vi setter av tid og rom til trygg tilvenning, tilknytning og relasjonsbygging for alle barn.
- Trygghets sirkelen blir brukt som verktøy gjennomgående i møte med barna.
- Vi sitter på gulvet slik at barna har tilgang til trygge fang og gode blikk.
- Vi legger til rette for soving og hvile etter barnas rutiner og behov.
- Vi gjør barna oppmerksomme på hverandre i hverdagen, støtter dem i å forstå andres perspektiv og utføre omsorgshandlinger.

Med de de mellomste:

- Vi har gode rutiner for overgang og tilvenning til ny avdeling, ved at vi bruker god tid på å bli kjent med nytt personale og avdeling på forhånd.
- Vi legger til rette for hvile hver dag, blant annet ved å sette av tid til ro, tilby senger og ha med oss hengekøyer på tur.
- Vi har utforskende samtaler med barna om egne og andres følelser, og støtter barna i å ta andres perspektiv og utføre omsorgshandlinger.

Med Skolespira:

- Vi legger til rette for hvile og ro gjennom dagen, for eksempel ved å tilby lesestund, lydbok eller andre rolige aktiviteter.
- Vi utforsker temaer knyttet til inkludering, vennskap, følelser og konfliktløsning i fellesskap med barna, og støtter dem i å ta andres perspektiv og utføre omsorgshandlinger.
- Vi har etablert gode rutiner for å sikre trygg overgang fra barnehage til skole. Se Samarbeid og sammenheng med skolen.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.

I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med alle spirer:

- Vi har stort fokus på barns rett til lek (FNs barnekonvensjon art. 31), lekens egenverdi og lekens betydning for barns psykososiale helse og utvikling.
- Vi organiserer tid, rom og grupper slik at barna har mulighet til å sette i gang, styre og fordype seg i leken sin. Det vil si få overganger, mindre grupper og god tid til å være sammen i øyeblikket.
- Vi observerer barns lek, interesser og bruk av rom og materiell kontinuerlig. Barnehagens lekemiljøer utformes med utgangspunkt i våre observasjoner, samt kunnskapen vi har om lek og barns behov.

Vi skaper fleksible lekemiljøer, hvor barna selv får definere sin egen lek:

- Lekemiljøene består i stor grad av udefinerbare grunnmaterialer som kan flyttes på og brukes på utallige måter. I tillegg tilbyr vi supplerende materialer, som tradisjonelle leker, gjenbruksmateriell og så videre. Lekemiljøene er delt opp i soner ved hjelp av tepper, matter, kuber og "leketorg".
- Vi legger til rette for barnas tumlelek og kroppslige mestringsopplevelser, ved å sørge for rom for bevegelse, klatre-, løpe- og hoppemuligheter både inne og ute.

Vi er opptatt av å skape inkluderende lekemiljøer:

- Lekemiljøene våre består av kroppslige møteplasser i form av for eksempel "leketorg", hvor er det plass til mange lekende barn samtidig.
- Vi tilbyr mengder av materialer (mengdeprinsippet – mye av lite), slik at det er nok materiell til alle. Materialene er lett tilgjengelige for barna.
- Vi arbeider for et inkluderende lekefellesskap ved å skape felles lekereferanser for barna, gjennom prosjektarbeid, bøker, teater eller eventyr.

- Vi er tett på leken, og støtter barna ved behov.

Med Småspira:

- Vi legger til rette for de yngstes nysgjerrighet og utforskning, deres behov for fyller-, frakte- og tømme-lek, tittei-lek, samt kroppslig utfoldelse og "tumlelek".
- Vi skaper multisanselige møteplasser, det vil si at lekemiljøene kan oppleves gjennom flere sanser, både auditive sansen, synssansen, smakssansen og taktilsansen.
- Lekemiljøene er utformet slik at ansatte er synlige og lett tilgjengelige for barna.
- Vi er tilgjengelige på gulvet og "pålogget" for å skape trygghet, samtidig som vi deltar og støtter barna i leken på deres premisser.
- Vi bruker tid på lek og utforskning ute og i ulendt terreng, både på barnehagens uteområder og på tur.

Med de mellomste og Skolespira:

- Vi er bevisste og sensitive med tanke på hvordan barns lek i økende grad preges av vennsksrelasjoner, og søker å skape en balanse mellom det å ivareta disse relasjonene samtidig som at vi skaper inkluderende lekemiljøer.
- Vi tilbyr fleksible lekemiljøer som gir rom for at barna får leke det som gir mening for dem i øyeblikket. Flexibilitet gir også flere måter å være sammen på, se og forstå hverandre på.
- Vi anerkjenner at inspirerende og fleksible lekemiljøer er nøkkelen til vennskap, gode relasjoner og livsmestring.
- Vi tilbyr mengder av udefinerte materialer i lekemiljøene. Disse innebærer at barna opplever en slags "motstand" som krever at barna tenker selv, inngår i kreative prosesser og får øvelse i å tenke nytt. Det kan ha betydning for hvordan barna håndterer motstand senere i livet også.
- Vi setter av god tid til lek også ute og på tur.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforskning.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.

I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.
---	--

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme læring:</p> <p>Med alle spirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi har en helhetlig og tverrfaglig tilnærming til rammeplanens fagområder. • Vi skaper lekemiljøer som stimulerer barns nysgjerrighet, kreativitet og utforskertrang. • Vi legger til rette for lek og aktiviteter hvor barna kan utforske omgivelsene ved hjelp av hele seg, med kropp og sanser, og oppleve mestring. • Vi stiller spørsmål, undrer oss og utforsker oss frem til svarene i fellesskap med barna. • Vi legger til rette for førstehåndserfaringer gjennom aktiviteter som eksperimenter, tur og lek i naturen, samt bading. • Barnehagen er kurset av Forskerfabrikken og har et ekstra fokus på realfag, undring og utforskende eksperimenter. • Vi jobber prosjektbasert og fordyper oss i temaer barna er opptatt av over tid, gjennom bøker, kreativitet, lekemateriell, samlingsstunder, sanger og regler. • Vi etablerer språkgrupper og lekegrupper ved behov. <p>Med Småspira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi legger til rette for at barna skal oppleve mestring og selvstendighet i påkledningssituasjoner og måltidsituasjoner ut fra deres forutsetninger. • Vi legger til rette for lekemiljøer som appellerer til ulike sanser, inspirerer til bevegelse og kroppslig utfoldelse, samt mestringsopplevelser for alle barn. <p>Med de mellomste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi legger til rette for at barna opplever mestring og økende selvstendighet, ved at vi tilpasser aktiviteter og støtter dem i å ta mer aktiv del i for eksempel måltids- og påkledningssituasjoner. • Vi legger til rette for lekemiljøer som inspirerer til bevegelse og kroppslig utfoldelse, med økende vanskelighetsgrad og mestringsopplevelser for alle barn. • Barna lærer enkle, morsomme regelleker, som "Rødt/grønt lys" og "Fisken i det røde hav".

- Vi spiller enkle spill sammen, som Lotto, Villkatten og Junior Alias.

Med Skolespira:

- Vi arbeider prosjektbasert, og fordyper oss i temaer barna er opptatt av over tid. Målet er å støtte opp under barnas nysgjerrighet og undring, samt at barna skal oppleve lærelyst og mestringstro.
- Skogen tilbyr et mangfold av muligheter for lek, utforskning, undring og mestringsopplevelser for alle – og skolespireopplegget i år vil i hovedsak foregå på turplassen vår ved Paddetårnet.
- Vi legger til rette for mestringsopplevelser og øver på høyere grad av selvstendighet og ansvar i hverdags situasjoner, som måltids- og påkledningssituasjoner. For eksempel øver vi på at barna smører sine egne nister.
- Vi spiller spill sammen, som Den forsvunne diamant, Yatzi og sjakk.
- Barna lærer mer kompliserte regelleker som de vil kunne møte igjen i skolen.
- Gjennom samarbeid med skolen, knyttet til blant annet Overgangsryggsekken og Kristiansand kommunes plandokument "En rød tråd", sikrer vi at skolespirene opplever sammenheng mellom aktiviteter, temaer og arbeidsformer som de kjenner fra barnehagen og det de møter i skolen senere.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med alle spirene:

- Vi gir barna kontinuerlige bekreftelser på at de er viktige gjennom ord, handlinger og blikk, for eksempel ved at vi gleder oss over og med dem.
- Gjennom felles måltider, samlingsstunder, lek og opplevelser, skal barna få oppleve at de er del av et fellesskap som er større enn seg selv.
- Gjennom vektlegging av barns medvirkning i planlegging og i hverdagen, får barna opplevelser av å være betydningsfulle mennesker med påvirkningskraft i fellesskapet.
- Barna skal oppleve seg om del av et demokratisk og inkluderende fellesskap, hvor alle får delta og bli tatt på alvor uavhengig av individuelle forutsetninger.
- Vi støtter barna i deres følelsesregulering, ved å "tone" oss inn på barna, ta følelsene deres på alvor, sette ord på og være i følelsene sammen med barna. Vi bruker speiling og støtter barna i å øve på å ta andres perspektiv.
- Vi gir barna utfordringer som er tilpasset barnas mestringsnivå, og sørger for at alle barna får oppleve mestringstro og utvikler et positivt selvbilde.
- Alle skal få oppleve gode rollemodeller, i form av varme, trygge og grensesettende ansatte i barnehagen.
- Mangfold betraktes som en ressurs, og barn skal få oppleve stolthet over egen identitet, språk, kulturbakgrunn og individuelle uttrykk. Mangfoldet anerkjennes gjennom samtaler, fortellinger, musikk og så videre.

Med Småspira:

- Vi møter barnas behov og hjelper dem å sette ord på deres og andres følelser og opplevelser.
- Vi gjør barna oppmerksomme på hverandre, øver på perspektivtaking og prososiale handlinger.
- Vi deler barna i mindre grupper for å enklere se enkeltbarnets behov, samt gi bekreftelser og veiledning.

Med de mellomste:

- Vi undrer oss og reflekterer sammen med barna om både små og store spørsmål.
- Fokus rettes i økende grad mot det å være en del av et fellesskap, hvor det enkelte barnet både har innflytelse, samtidig som at de også må tilpasse seg og ta hensyn til hverandre.
- Vi øver på perspektivtaking og prososiale handlinger i spontane hverdagssituasjoner og gjennom for eksempel samtaler, teater og rollespill.

Med Skolespira:

- Vi undrer oss og reflekterer sammen med barna om både små og store spørsmål.
- Barna opplever økte forventninger til dem som deltakere i et fellesskap, som forventninger om ansvarlighet og det å ta hensyn og tilpasse seg fellesskapet når det er behov for det
- Vi øver på perspektivtaking og prososiale handlinger i spontane hverdagssituasjoner og gjennom for eksempel Være sammen-samlinger, samtaler, teater og rollespill.
- Barna får muligheter til økt ansvarsopplevelse og medvirkning knyttet til for eksempel valg av tema for prosjekter eller måltid.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt

fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

- Hver dag gjør vi barna oppmerksomme på hverandre, hvem som er til stede og hvem som mangler.
- Vi observerer barnegruppen aktivt og er "pålogget" her-og-nå.
- Vi tilrettelegger rutiner, mindre grupper, materiell og bruk av rom og ressurser for å arbeide for et inkluderende fellesskap. Det skal være rom for alle barn uavhengig av individuelle forutsetninger.
- Vi er varme, rause og tydelige rollemodeller.
- Vi forebygger, stopper og følger opp eventuell utestenging, mobbing, krenkelser og andre uheldige samspillmønstre.
- Ved å gi barna felles opplevelser gjennom for eksempel bøker, eventyr og teater, sørger vi for at barna får felles lekereferanser.
- Vi arbeider aktivt med å utvikle barns lekekompetanse ved å ta utgangspunkt i aktiviteter barn interesserer seg for og mestrer, og bygge videre på det. Slik kan vi bidra til å skape attraktive lekepartnere.
- Vi arbeider systematisk og bevisst for å skape inkluderende lekemiljøer, med leketorg med plass til mange lekende, samt mengder av materiell slik at mange kan leke sammen.
- Vi støtter barnas utvikling av vennsksapsrelasjoner og observerer aktivt gruppedannelser. Målet er at alle barna skal ha minst en god venn.

Med Småspira:

- Vi gjør barna oppmerksomme på hverandre og fokuserer på barnas prososiale handlinger og vennskap.
- Vi legger til rette for lek på tvers av avdelingene.
- Vi er til stede og tilgjengelige på gulvet, og veileder barna aktivt i samspill.

Med de mellomste:

- Vi tar hensyn til etablerte vennskap og relasjoner ved overgang til ny avdeling.
- Vi samtaler om vennskap, inkludering og hvordan vi vil ha det sammen, og leser bøker knyttet til vennskap.

Med Skolespira:

- I fellesskap med barna reflekterer vi rundt spørsmål knyttet til vennskap, fellesskap, inkludering og gode strategier for konfliktløsning. Det skjer blant annet i sammenheng med fortellinger og høytlesing av bøker knyttet til temaet.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva

Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Vi skaper et godt språkmiljø i barnehagen. Det kjennetegnes av følgende punkter:

- Vi bruker både verbalspråk og kroppsspråk aktivt. Personalet vil kurses og i stadig økende grad ta i bruk tegn til tale i hverdagskommunikasjonen i barnehagen barnehageåret 2024/2025.
- Hverdagen er preget av sang, rim og lek med språket.
- Vi samtaler med barna og hjelper dem å sette ord på deres opplevelser, følelser, aktiviteter og annet de er opptatt av.
- Vi er språklige forbilder og snakker med barna, ikke om dem.
- Vi tar oss tid til å observere, lytte og vise interesse for det barnet forteller gjennom deres ulike kommunikasjonsuttrykk.
- Vi arbeider bevisst for å inkludere de "stille" barna i det språklige fellesskapet.

- Vi følger aktivt med på barnas språkutvikling.
- Vi arbeider for at det språklige mangfoldet blir synliggjort og fungerer som en berikelse for hele barnegruppen, ved for eksempel å synge sanger, lære å telle, samt å si enkle fraser og ord på aktuelle språk.
- Vi støtter flerspråklige barn i å bruke sitt førstespråk, og gir de rikelig med muligheter til å oppleve stolthet for språkene de mestrer.
- Vi forteller eventyr og historier ved hjelp av konkrete, dukketeater eller teater, både for barna og i fellesskap med barna.
- Alle avdelinger har varierte og tilpassede bøker tilgjengelige, samt felles bibliotek.
- Vi skaper lekemiljøer med spennende materialer som stimulerer til god lek og kommunikasjon.
- Vi etablerer Spirebibliotek i begge bygg, hvor barna kan låne bøker med hjem.
- Barna bades i språk og begreper gjennom for eksempel prosjektarbeid med ulike temaer.

Med Småspira:

- Vi utforsker bøker i fellesskap med barna, og sørger for at de får positive opplevelser og assosiasjoner til bøker.
- Vi synger faste sanger, rim og regler med tilhørende bevegelser og konkrete.
- Vi er sensitive, gir rom og tar oss tid til å tolke barnas ulike kommunikasjonsuttrykk.
- Vi sitter på gulvet, tar initiativ og er tilgjengelige for samtaler og samspill med barna.

Med de mellomste:

- Vi introduserer barna for morsomme og språkstimulerende spill, som lotto og Villkatten.
- Vi leser ofte, og introduserer barna for dialogisk lesing.
- Vi etablerer språkgrupper for de som trenger ekstra språkstimulering.
- Vi lager tøyisesanger, tøyserim og morsomme historier i fellesskap med barna.
- Vi stiller spørsmål og inviterer barna til undrende og utforskende samtaler.

Med Skolespira:

- Vi arbeider med dialogisk lesing.
- Vi fortsetter med språkgrupper for de som trenger ekstra språkstimulering.
- Vi utforsker og leker oss med ordlyder, alfabetet, stavelser og så videre.
- Vi lager tøyisesanger, tøyserim og morsomme historier i fellesskap med barna.
- Vi har filosofiske samtaler, gjerne med utgangspunkt i Spirekort, hvor vi undrer oss sammen og utfordrer barna til refleksjon over ulike spørsmål og tatt-for-gittheter.
- Gjennom å fordype oss i ulike tverrfaglige prosjekter, lærer barna komplekse begreper knyttet til temaer de er engasjerte i.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor

Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.

I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

- Personalet er pliktig til å opprettholde aktivitetsplikten dersom vi ser at barnet ikke trives i barnehagen. Personalet går da i dialog med foresatte, utarbeider en aktivitetsplan og følger den tett opp.
- Personalet skal observere barna, veilede og være aktivt til stede.
- Barnehagen har nulltoleranse for krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.
- Vi er gode og tydelige rollemodeller.
- Vi tar foresatte på alvor, og jobber for et tett og godt samarbeid med dem.
- Vi arbeider aktivt for et inkluderende fellesskap der alle får oppleve seg som betydningsfulle deltakere.
- Vi skaper inkluderende og fleksible lekemiljøer hvor det er nok materialer til alle, barna kan leke det som gir mening som dem, og de kan sette i gang, styre og strukturere egen lek.
- Vi arbeider bevisst med toleransevinduet som verktøy for refleksjon.

Med Småspira:

- Vi tar barnas signaler og behov på alvor.

- Vi har gode tilvenningsrutiner, arbeider aktivt med trygghets sirkelen og tar hensyn til barnas behov for tilknytning og trygghet.
- Vi bygger relasjoner med barna gjennom en-til-en-tid (banking-time).

Med de mellomste og Skolespira:

- Vi har samlingsstunder hvor vi prater om vennskap, hvordan vi skal være mot hverandre og hvordan vi ønsker at andre skal være mot oss.
- Vi støtter og veileder barna i deres utvikling av sosial kompetanse og lekekompetanse, samt etablering av vennskap.
- Vi organiserer små lekegrupper med fokus på vennskap og samspill.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

- Vi har fokus på barndommens egenverdi, lek og barn som rettighetshavere når vi planlegger, gjennomfører og evaluerer vår pedagogiske praksis, og i tillegg til at vi bruker tid på felles refleksjon knyttet til disse temaene på personalmøter.
- Alle barna blir lyttet til og tatt på alvor.
- Alle barna skal få opplevelsen av å være betydningsfulle og likeverdige deltakere med innflytelse i fellesskapet.
- Vi har et fleksibelt forhold til våre pedagogiske planer, og er åpne for barnas spontane uttrykk og interesser som oppstår i hverdagen.
- Vi arbeider bevisst for å skape rom for "hele" barnet, og imøtekomme barnas behov for kroppslig utfoldelse og aktivitet.
- Gjennom systematisk bruk av pedagogisk dokumentasjon er barna delaktige i refleksjons- og evalueringsprosesser i barnehagen, og har innflytelse i planleggingen av den videre pedagogiske praksisen.

- Vi utformer barnehagens lekemiljøer med utgangspunkt i barnas lek og interesser, samt hvordan de bruker rom og materialer.

Med Småspira:

- Vi er sensitive for de yngste barnas kommunikasjonsformer, og forsøker aktivt å tolke og ta på alvor deres opplevelser, behov og intensjoner.
- Vi observerer barnas bevegelser i rommet, interesser, samspill og lek, og tar utgangspunkt i dette når den pedagogiske praksisen planlegges.
- Vi tar på alvor barnas behov for trygg tilknytning og forutsigbarhet i hverdagen, ved at vi følger Espiras småspirestandard for tilvenning, deler oss i grupper i løpet av dagen og utarbeider gode, forutsigbare rutiner.
- Vi unngår å løfte barna mer enn nødvendig, så barna får oppleve bevegelsesfrihet og kroppslig mestring.

Med de mellomste:

- Vi tar på alvor barnas behov for trygg tilknytning og forutsigbarhet i hverdagen, ved å være trygge, varme voksne, dele barna i grupper i løpet av dagen og utarbeide gode rutiner for overganger.
- Vi observerer og samtaler med barnegruppen, og legger til rette for aktiviteter og lek med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger.
- I fellesskap med barnegruppen reflekterer vi over hvilke regler og grenser som skal gjelde og hvordan vi ønsker å ha det sammen.

Med Skolespira:

- Vi observerer og samtaler med barnegruppen, og legger til rette for aktiviteter og lek med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger.
- I fellesskap får barna være med å bestemme tema for ulike prosjekter vi fordypet oss i.
- Barna skal få oppleve medbestemmelse gjennom for eksempel valg av måltid og ulike aktiviteter.
- Vi legger til rette for at barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen.
- Vi sørger for at barna får kjennskap til skole og SFO, og legger til rette for at barna skal få utvikle positive og realistiske forventninger til skolestart.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi møter og hilser på alle barn og foresatte når de kommer i barnehagen.
- Når foresatte leverer barna, spør vi om det er noe spesielt vi må vite for å gi barna en god dag.
- Når barna blir hentet, støtter vi dem i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Vi tilbyr foreldresamtaler minst to ganger årlig, samt regelmessige foreldremøter.
- Vi gjennomfører samarbeidsmøter og det gjennomføres møter i Samarbeidsutvalget (SU).
- Det arrangeres sommerfest, Lucia, påskefrokost og andre foreldrearrangementer.
- Vi bruker Spireportalen aktivt, til for eksempel bilder, dagsrapport, meldinger og beskjeder.
- Vi lytter til og tar alle foresatte på alvor.
- Vi gir god og tydelig informasjon til alle foresatte.
- Vi informerer alle foresatte om hvordan vi arbeider med medvirkning i barnehagen, og om hva medvirkning i barnehagen er.

Med Småspira:

- Vi tilbyr foreldremøte før barnet begynner i barnehagen, og oppstartsamtale etter to-åtte uker.
- Familien blir tildelt en kontaktperson som møter dem og har nær kontakt med foresatte den første tiden. Kontaktpersonen organiserer og planlegger tilvenningen i fellesskap med foresatte.

Med de mellomste:

- Vi tilbyr overgangssamtale når barn bytter avdeling.

Med Skolespira:

- Det gjennomføres overgangssamtaler før skolestart.
- Foreldre medvirker i informasjonsoverføringen til skolen.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Vi følger Espiras småspirestandard:

Før oppstart:

- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart.
- Alle barn får tilbud om å besøke barnehagen.
- Det avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale.

Oppstart:

- Hver familie får en kontaktperson på avdelingen som har hovedansvar for dialogen den første tiden, og en trygg tilvenning tilpasset det enkelte barnet.
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov, men foreldrene må være til stede med barnet i minst 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutineene med sitt barn i starten, mens personalet nærmer seg gradvis.
- Vi legger til rette for at barnet blir kjent og etablerer trygge relasjoner til voksne og barn i barnehagen, først noen få og så gradvis utvide til flere. ☑ Vi setter av tid og tilpasser bruk av rom slik at alle barn får en trygg og gradvis tilvenning til barnehagens områder og rutiner.
- Personalet sørger for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter, regler og sanger.
- Vi bruker trygghets sirkelen aktivt. Personalet sitter på gulvet, er imøtekommende og sensitive for barnas signaler og uttrykk, og gir barnet den støtten det trenger.
- Personalet inviterer til løpende dialog underveis i tilvenningsperioden, samt samtale to-åtte uker etter barnets oppstart i barnehagen

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med Skolespira:

- Skolespira blir i år delt opp i tre grupper, som har hver sin Skolespiradag på tur i uka.
- Med utgangspunkt i barnas interesser og ønsker, finner vi i fellesskap med barna frem til temaer som vi arbeider tverrfaglig og prosjektbasert med gjennom året.
- Skolespireaktivitetene preges av læring gjennom lek, samtale, undring, hypotesetesting, og barna skal få erfaringer med undersøkende og eksperimenterende læringsformer som motiverer og engasjerer dem.
- Prosjektene preges av undring og planlegging sammen med barna, utforsking, gjenkalling og refleksjon.
- Vi arrangerer ekstraordinære aktiviteter, som tur til Dyreparken og sommerforestilling.
- Vi arrangerer egen sommerfest for skolespirene.
- Barna får utdelt hver sin ryggsekk med diverse utstyr til skolestart.

Vi følger Kristiansand kommunes "En rød tråd":

- Overføringskjema for hvert barn fylles ut og sendes til skolen.
- Førskoledag og foreldremøte gjennomføres på skolen på vårparten.
- Vi gjennomfører besøksdager til de aktuelle skolene hvor barna får møte lærere, rektor, faddere og bli kjent med skolens områder og SFO.
- Som i alle barnehager i Kristiansand kommune, får barna gjennom Overgangsryggsekken kjennskap til bestemte aktiviteter som de vil møte igjen på skolen.
- Barnehagen og skolen deler informasjon om planer og innhold for det siste året i barnehagen og det første skoleåret for å sikre kontinuitet, sammenheng og progresjon.
- Det gjennomføres samarbeidsmøter knyttet til barn som mottar spesialpedagogisk støtte, samt flerspråklige barn, i barnehagen.
- Ansatte i barnehagen samarbeider med foresatte om å trygge barna i overgangen.

- Foresatte mottar informasjon om overgangspraksisen og viktigheten av en trygg overgang til skole.
- Barna medvirker i informasjonsoverføringen til skolen gjennom blant annet overføringskjemaet

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Språk: Se Språk og kommunikasjon

Realfag:

Med alle spirene:

- Vi tar i bruk lekespira-kort aktivt, forsker og utfører eksperimenter. Aktivitetene tilpasses barnas forutsetninger og interesser.
- Vi fordyper oss i temaer barna er opptatt av gjennom tverrfaglige prosjektarbeider over tid.
- Vi bygger opp under barnas grunnleggende nysgjerrighet og utforskertrang, stiller spørsmål, undrer oss og utforsker i fellesskap med barna.
- Vi legger til rette for aktiviteter der barna kan utforske med hele kroppen og alle sanser gjennom førstehåndserfaringer.
- Vi bruker uteområdet og naturen aktivt i vår utforskning.
- Vi tilrettelegger for at barna skal utvikle romfølelse og evne til å orientere seg i rommet. Det gjøres blant annet ved å skape ulike avgrensede soner og "rom i rommet".

- Vi bruker telling aktivt i hverdagen, ved at vi for eksempel teller hverandre eller arbeider med regler, sanger eller eventyr hvor telling er sentralt.
- Vi gir barna erfaringer med mengde gjennom for eksempel lek med beholdere i ulik størrelse og varierte materialer, som sand, stein eller ris, som de kan fylle og tømme

Bevegelse:

Med alle spirene:

- Vi legger til rette for tumlelek, med store puter, madrasser, klatremuligheter og plass.
- Vi venner oss til bassenglek gradvis. Etter hvert arrangeres bading hver uke.
- Vi legger til rette for kroppslige mestringsopplevelser tilpasset barnas forutsetninger både ute og inne, for eksempel ved å lage hinderløyper eller legge til rette for at barna selv kan klatre opp på stellebordet.
- Vi tilbringer mye tid på uteområdet og på tur.
- De yngste får øve på å bevege seg selv, og vi unngår å løfte dem hvis vi kan.
- Vi danser til musikk og synger sanger med bevegelse til.
- Vi bruker lekespira-kort aktivt, og tilpasser dem barnas forutsetninger.
- Vi leker regelleker som "Fisken i det røde hav" og spiller for eksempel fotball med de eldre barna.
- Vi har ulike typer sykler tilgjengelig ute.
- Vi arrangerer idrettsdag og løp til inntekt for veldedighet hvert år.

Med Skolespira:

- Vi gjennomfører regelmessig svømmeopplæring med kvalifisert instruktør.
- Vi arrangerer sykkel dag i barnehagen.

Lokale satsinger

Hva

Espira FRYD: Fleksible Rom, Yrende Deltakelse:

Dette er en stor satsning som vi vil arbeide med i årene fremover. Vi har som mål å skape fleksible, inkluderende lekemiljøer hvor barna har rikelige muligheter til å sette i gang, styre og strukturere leken selv. Vi skal legge til rette rom og materialer, tid og gruppeinndeling slik at barna kan leke det som gir mening for dem selv, samtidig som at de kan leke mange sammen.

Tegn til tale:

Tegn til tale handler om å bruke tegnstøtte når en kommuniserer med hverandre. Selv om mange tegn overlapper, er det ikke det samme som tegnspråk. Når en kommuniserer, bruker en ofte kroppsspråket mer aktivt enn en kanskje tenker over selv. Tegn til tale handler på mange måter om å tydeliggjøre og systematisere denne formen for kommunikasjon, ved hjelp av mer eller mindre intuitive tegn.

Spirebibliotek:

Vi har fått innvilget vår søknad om å motta bøker for å etablere Spirebibliotek i barnehagen vår. Vi etablerte bibliotek i Vedderheia 240 med utlån av bøker til familier i fjor allerede, men dette innebærer at vi vil utvide tilbudet med egne bøker og utlån også i Skytterveien 50.

REKOMP

Vi er en del av REKOMP (Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling) – et felles kompetanseløft i samarbeid med Kristiansand kommune og Universitetet i Agder. Gjennom REKOMP har vi arbeidet med pedagogiske miljøer, et arbeid vi har knyttet til Espiras FRYD. En styrer og en ressursperson fra barnehagen deltar i regelmessige samlinger med faglig påfyll i regi av Kristiansand kommune og UiA.

Samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge (USN):

Høsten 2024 vil Espira Vedderheia ha to praksisstudenter fra USN i to uker. De vil i hovedsak følge Skolespiras utegruppe.

Hvorfor

Espira FRYD:

Satsningen på lekemiljøer er et ledd i arbeidet med å være en psykisk helsefremmende barnehage. Den lystbetonte, spontane og barneinitierte leken er barns naturlige være- og læremåte i verden, og flere studier knytter leken til barns psykososiale helse. Å oppleve livet som begripelig, håndterbart og meningsfullt er ifølge sosiologen Antonovsky helt sentralt for god psykososial helse, og det er nettopp gjennom å leke at barn gjør sine omgivelser og erfaringer begripelige, håndterbare og meningsfulle. Leken er dessuten for barn den mest naturlige og meningsfulle aktiviteten i seg selv. Ifølge FNs barnekonvensjon artikkel 31, har barn dessuten rett på lek og fritid. FNs barnekonvensjon gir barn særskilt beskyttelse og tvinger oss til å ta barn og deres behov på alvor. Den barneinitierte leken er altså ikke noe vi kan velge bort, men noe som må prioriteres.

Ved å tilby mengder av fleksible, udefinerbare materialer som kan flyttes på og brukes på utallige måter, gis barna muligheter til å leke det som gir mening for dem selv. De blir også utfordret til å tenke nytt og kreativt. Ved å få rikelig av erfaringer med å tenke nytt og kreativt, vil det kunne overføres til andre utfordringer barna møter senere i livet og dermed være psykisk helsefremmende. Ved å tilby mengder av materialer (mye av lite) og presentere dem i såkalte "leketorg" med god plass rundt, legger vi til rette for at alle barna enklere kan inkluderes i leken.

Satsningen handler for oss ikke bare om fysiske lekemiljøer, men også hvordan vi organiserer tid, rom og grupper for å sikre barnas muligheter til å sette i gang, styre og strukturere leken sin selv, samt hvilke aktiviteter vi tilbyr og hvordan. I møte med barn skal vi alltid stille oss følgende spørsmål:

Er det til barnets beste?

Er det meningsfullt for barnet?

Tegn til tale:

Tegn til tale er en god språkstøtte for alle barn. I særlig stor grad kan tegn til tale virke språkfremmende eksempelvis for barn med språk- eller hørselsvansker, barn som ikke har norsk som førstespråk, samt barn som av ulike grunner ikke får godt utbytte av verbal kommunikasjon. Siden tegn til tale ofte kan forstås så intuitivt, er det en god måte å inkludere flest mulig barn i det språklige fellesskapet i barnehagen på. Derfor er det viktig å etablere tegn til tale som en generell praksis for alle ansatte og barn i barnehagen, slik at alle kan bruke det i kommunikasjon med alle. Bare da kan vi oppnå mest mulig inkluderende effekt.

Spirebibliotek:

Flere studier knytter positiv språkutvikling og senere leseferdigheter til barns erfaringer med å bli lest for daglig. Den fine lesestunden der en er sammen om noe felles er i seg selv verdifull. Vi

Ønsker derfor å gi barnehagens foreldregruppe et vennlig “nudge” og inspirere dem til å lese mer for barna hjemme.

REKOMP:

REKOMP er en nasjonal kompetansesatsing hvor målet er å sikre at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Samarbeidet skal styrke den enkelte barnehage, samt gjøre barnehagelærerutdanningen mer praksisnær. Vi ønsker at Espira Vedderheia fortsetter å være en barnehage av høy kvalitet som er i kontinuerlig utvikling, så vi kan tilby barna hos oss et best mulig tilbud og utgangspunkt for god psykososial helse og livslang læring.

Samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge (USN):

Espira Vedderheia barnehage har høy kvalitet, og vi ønsker å bidra til utdanningen av fremtidens barnehagelærere. Å være en praksisbarnehage innebærer dessuten at studenter kan stille spørsmål ved våre valg og arbeidsformer, som kan bidra til økt refleksjon rundt og utvikling av egen praksis.

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

Espira FRYD:

- Felles refleksjon og faglig påfyll på personalmøter.
- Evaluering, planlegging og endring av lekemiljøene blir prioritert på planleggingsdager/-kvelder.
- Pedagogisk dokumentasjon: Observasjon av barns lek og faglig refleksjon i fellesskap med utgangspunkt i observasjonene.
- Økonomisk investering i lekemiljø, udefinerte materialer og gjenbruksmaterialer.

Tegn til tale:

- Personalet skal gjennomføre kurs og “kick-off” på planleggingsdagen 18. oktober.
- Personalet får tid til å øve på å bruke tegnstøtte i kommunikasjon i fellesskap.
- Vi starter med å lære oss noen sentrale tegn om gangen, basert på temaer som måltid eller hvilestund. Etter hvert utvider vi med nye temaer.
- Etter 18. oktober tilstreber vi å bruke tegn som støtte til tale i all kommunikasjon med barna der det er mulig.
- Vi prioriterer tegn som er sentrale for barn å kunne for å kommunisere elementære ønsker og behov, som alle i barnehagen skal lære seg. Samtidig har avdelingene frihet til å jobbe med tegn som de opplever som relevante for sin barnegruppe.

Spirebibliotek:

- Det vil arrangeres offisiell åpning av Spirebibliotekene våre.
- Vi har en ansvarlig for Spirebibliotek på hvert bygg.
- Spirebiblioteket i Vedderheia 240 fortsetter å være i fellesgarderoben/gangen, mens det blir små biblioteker i hver av tre garderobene tilknyttet avdelingene i Skytterveien 50.
- Bøkene vil regelmessig rulleres på så det blir variasjon i tilbudet.
- Det vil være en lånebok i hvert av Spirebibliotekene, hvor foresatte skriver dato, navn og hvilken bok som er lånt eller levert. Et barn kan kun låne to bøker om gangen, og i maks en uke.

REKOMP:

- Vi knytter REKOMP-arbeidet til satsningen vår på lekemiljøer.
- Styrer og ressursperson fra barnehagen deltar på faglige samlinger og workshops, med mål om å oversette det som er relevant for oss til praksis i barnehagen.

Samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge:

- To studenter vil være fordelt på to avdelinger i to uker høsten 2024.
- Studentene skal inkluderes i det daglige arbeidet på avdelingene, samtidig som at de i hovedsak vil følge utegruppene til Skolespira.
- Studentene blir i hovedsak veiledet av pedagogene på avdelingen hvor de er plassert, men hele barnehagen skal støtte opp om veiledningen og opplæringen i det daglige.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Vi bruker pedagogisk dokumentasjon aktivt i synliggjøringen av barns opplevelser og læringsprosesser i barnehagen, samt personalets pedagogiske arbeid. Pedagogisk dokumentasjon brukes til refleksjon, vurdering og evaluering av pedagogisk praksis og læringsprosesser i fellesskap med barna og innad i personalgruppen, samt som grunnlag for videre planlegging.

- Det blir utarbeidet ukeplaner og periodeplaner som knyttes til årsplan, rammeplanen for barnehager og barnehageloven. Disse evalueres etter endt periode. Vurderingene tas med i planleggingen av neste periode.
- Årsplanen evalueres hvert år i barnehagens ledergruppe.
- Espira BLIKK: Barnehageåret 2024/2025 skal barnehagen kun gjennomføre VI – det vil si at barnehagens ansatte skal vurdere barnehagens praksis med utgangspunkt i gitte kvalitetskriterier.

Kontaktinformasjon

Daglig leder	Jan Inge Hammersmark Alver
E-post daglig leder	jan.inge.alver@espira.no
Telefon daglig leder	91186125
Styrer	Tone Reyes Synnes
E-post styrer	tone.reyes.synnes@espira.no
Telefon styrer	47747542
Adresse	Skytterveien 50, 4642 Søgne